

Обласний конкурс дослідницьких есе
«Борці здобувають світ: історія
Українського війська»

**Інструктаж щодо участі в
конкурсі**

Хто може взяти участь у конкурсі?

До участі в конкурсі запрошуються здобувачі освіти 7–11 класів закладів загальної середньої, позашкільної освіти, здобувачі освіти закладів професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти Донецької області віком 15 – 18 років.

Оцінювання дослідницьких есе проводитиметься за двома віковими категоріями:

молодша – здобувачі освіти 7–9 класів закладів загальної середньої, позашкільної освіти;

старша – здобувачі освіти 10–11 класів закладів загальної середньої, позашкільної освіти, професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти.

Коли ми плануємо провести конкурс?

Обласний конкурс дослідницьких есе “Борці здобувають світ: історія Українського війська” проводитиметься у два етапи:

I етап - заочний.

Для участі в I етапі необхідно до *25 вересня 2024 року* надіслати на електронну адресу mandonetsk@ukr.net заявку, дослідницьке есе та презентацію до нього.

II етап - захист результатів пошуково-дослідницької роботи в онлайн-режимі за допомогою мережі Інтернет.

Захист відбудеться *30 вересня - 1 жовтня 2024 року* за допомогою застосунку Google Meet. До участі в захисті будуть запрошені учасники конкурсу, чий есе набрали під час заочного оцінювання понад 60 % від

Тематика конкурсу

Завданнями Конкурсу є поглиблене вивчення військової історії України, активізація пошуково-дослідницької діяльності дітей і молоді, гідне відзначення Дня захисників і захисниць України, 10-річчя з часу Іловайської трагедії. З урахуванням цих завдань визначено *дві номінації*:

I. «Історія українського війська» (предмет дослідження - певна битва або подвиг певного військового діяча від князівських часів до Другої світової війни).

II. «Сучасні герої – захисники та захисниці України» (предмет дослідження - певна військова операція або подвиг певного військовослужбовця в період після 2014 року).

Зверніть увагу!

Для того, щоб есе обсягом 3 сторінки мало дослідницький характер, рекомендуємо вибрати ОДНУ подію військової історії або життя ОДНОГО військового діяча.

Участь у конкурсі є індивідуальною. Автором есе може бути тільки один здобувач освіти.

Зразок заявки

Заявка на участь в обласному конкурсі дослідницьких есе
«Борці здобувають світ: історія Українського війська»

Прізвище: _____

Ім'я: _____

По батькові: _____

Клас / курс: _____

Найменування закладу загальної середньої / позашкільної / професійної (професійно-технічної) / фахової передвищої освіти: _____

Номінація: _____

Вікова категорія: _____

Назва роботи: _____

Контактний телефон: _____

E-mail: _____

Керівник роботи: _____ /прізвище, ім'я, по батькові/
_____ /місце роботи, посада/

Контактний телефон: _____ E-mail: _____

Директор закладу освіти _____ /підпис/

Вимоги до дослідницького есе

За змістом дослідницьке есе оцінюватиметься за такими критеріями:

- відповідність темі конкурсу – до 20 балів;
- послідовність, логічність, науковість викладу – до 20 балів;
- оригінальність, самостійність виконання, особистий внесок автора – до 20 балів;
- використання матеріалів краєзнавчого характеру, зокрема з історії та сьогодення Донеччини – до 20 балів;
- грамотність та якість оформлення – до 20 балів.

Максимальна оцінка - 100 балів.

Технічні вимоги до дослідницького есе:

- Обсяг - 3 сторінки (без урахування титульної сторінки). Есе обсягом менше 2 сторінок не розглядаються.
- Текст має бути надрукований шрифтом Times New Roman текстового редактору Microsoft Word.
- Кегль - 14 ; міжрядковий інтервал - 1,5.
- Поля: ліве, верхнє і нижнє – не менше 20 мм, праве – не менше 10 мм.

Якою має бути структура дослідницького есе?

Дослідницьке есе має складатися з таких частин:

- ❖ *вступ* - постановка проблеми, мета та завдання дослідження,
- ❖ *основна частина* - аналіз ходу дослідження,
- ❖ *висновок* - результати дослідження.

Наведемо приклад. Уявіть собі, що ви вирішили написати есе про **Юрія Матушака** (1987 - 2014), який народився в м. Донецьк, закінчив історичний факультет Донецького національного університету (2009), був головою Донецької обласної молодіжної громадської організації “Поштовх”, у 2014 р. добровольцем вступив до батальйону патрульної служби міліції спеціального призначення “Дніпро-1” і загинув при виході т.зв. “зеленим коридором” з Іловайського котла.

Якою має бути структура дослідницького есе (приклад)?

Основна частина - аналіз ходу дослідження. Обсяг: 1,5 - 2 арк.

В основній частині на основі спогадів сучасників можна навести та проаналізувати такі факти з життя Юрія Матушака, що спростовують стереотипне уявлення про Донеччину як зросійщений регіон:

! Донецьк був не лише шахтарською, а й інтелектуальною столицею південного сходу України.

Юрій Матушак виховувався в родині художника-графіка Віталія Володимировича Матушака, випускника Донецького державного художнього училища і Української академії друкарства у Львові. До 2014 року Віталій Матушак працював художником Національного театру опери та балету ім. А. Солов'яненка в Донецьку. Але вже десять років він живе у Вінниці та працює в місцевому музично-драматичному театрі ім. М. Садовського.

! Із кінця 1980-х рр. у Донецьку активно діяли організації національно-демократичного спрямування. Після Помаранчевої революції 2004 р. до них долучилися нові сили - однолітки Юрія Матушака.

.Роман Литвиненко, відомий археолог, професор кафедри Донецького національного університету імені Василя Стуса, згадував: “Коли Юра в 2004 році з’явився на істфаці, ми з ним познайомилися після перших занять. Він відчув, що нас об’єднували схожі погляди на тодішні події в Україні. Хлопці пізніше заснували Громадську ініціативу “Поштовх” [на III курсі університету - авт.]. Однією з акцій, які провели активісти “Поштовха”, були “33 хвилини”. За спогадами Станіслави Орловської вона разом з Юрієм Матушаком і Станіславом Федорчуком їздила по різних районах Донецька та зачитувала в мікрофон імена та прізвища померлих за часи Голодомору 1932-1933 рр. “Поштовх” боровся за присвоєння імені Василя Стуса Донецькому національному університету. Хоча правдою є й те, що не всім у тодішньому керівництві університету це подобалося. І після його закінчення в 2009 р. Юрію Матушаку не вдалося потрапити до аспірантури. Він працював учителем історії, брав участь у польсько-українському проєкті щодо вшанування пам’яті тих, хто намагався рятувати людей під час українсько-польського протистояння часів Другої світової війни.

Якою має бути структура дослідницького есе (приклад)?

Вступ - постановка проблеми, мета та завдання дослідження. Обсяг: 1/2 - 3/4 аркуша.

У вступі есе про Юрія Матушака проблему можна сформулювати так:

Під час евакуації на захід України я досить часто зустрічався / лася з місцевими мешканцями, які недовіжливо ставилися до “казок” про українську Донеччину. Для того, щоб зруйнувати наратив “східняки самі собі заслужили” жахи війни, необхідно поширювати інформацію про наших земляків. Тих, хто ще десять років тому пішли в АТО захищати рідну українську землю. Серед них - Юрій Матушак, патріот-донецчанин, доброволець батальйону “Дніпро - 1”. Десять років тому його життя обірвалося на дорозі з Іловайську серед обгорілих соняхів.

Мету та завдання можна сформулювати так:

Не залишилося свідків останніх хвилин життя Юрія Матушака. Сухі факти: при виході з Іловайського котла т. зв. “Зеленим коридором” 29 серпня 2014 року українські військові були обстріляні противником, який порушив попередні домовленості. Разом із тілами 96 інших загиблих захисників тіло Юрія Матушака було привезено до м. Дніпро. Тут його поховали як невідомого героя. а впізнали за тестами ДНК тільки наступного 2015 року. Але Юрій Матушак живе в пам’яті його друзів та однодумців - громадських активістів Донеччини та інших регіонів України. За їхніми спогадами можна встановити обставини, в яких формувалася особистість Юрія Матушака, відповісти на питання: “Український Донецьк: правда чи казка?”

Якою має бути структура дослідницького есе (приклад)?

Висновок - результати дослідження. Обсяг: 1/2 - 3/4 аркуша.

У висновку есе про Юрія Матушака ми би написали так:

Десять років тому Юрій Матушак передбачав трагедію Донеччини. У червні 2014 року він разом із коханою дівчиною Франческою Леонарді, яка викладала італійську мову в Донецьку, переселився до Чернівців. В інтерв'ю місцевому виданню він розповідав: “Проукраїнських активістів, журналістів і громадських діячів тримають у підвалах і катують”. Чи знає сьогодні українська громадськість усіх загиблих тоді в Донецьку? Ні. Чому ж зараз, під час евакуації до західних і центральних регіонів України, деякі місцеві мешканці намагаються покласти на “східняків” колективну провину за російське вторгнення?

Наприкінці дослідницького есе необхідно розмістити список використаних джерел. Як його оформити?

Книга:

Іванюк О. «АМОР[Т]Е». Чернівці: “Видавництво 21”, 2017. 432 с.

Стаття:

Новак Б. У Вінниці встановили пам'ятну дошку донеччанину, загиблому під Іловайськом. Vlasno. 2016. URL: vlasno.info (дата звернення: 29.08.2024).

Список подається в алфавітному порядку відповідно до ДСТУ 8302:2015.

Вимоги до презентації

Презентація, яка додається до дослідницького есе, має містити наочний матеріал (схеми, таблиці, рисунки). Вони ілюструють мету та завдання, хід і результати пошуково-дослідницької роботи.

Зверніть увагу! Не треба повторюватися та розміщувати текст дослідницького есе на слайдах.

Технічні вимоги до презентації:

- **Обсяг - не більше 5 слайдів (без урахування титульного слайду).**
- **Текст має бути надрукований шрифтом Times New Roman текстового редактору Microsoft Word розміром не менше 20 з міжрядковим інтервалом 1.**
- **Розміщення відео- та аудіоматеріалів не допускається.**

Що можна розмістити на презентації (приклад)?

На слайді, який відповідає вступу до дослідницького есе про Юрія Матушака, можна розмістити останню фотографію з-під Іловайська, яку герой розмістив на своїй сторінці у фейсбуці:

На слайді, який відповідає основній частині, можна розмістити “Портрет сина” Віталія Матушака. Він зображує Юрія Матушака у 12-річному віці.

Що можна розмістити на презентації (приклад)?

На слайді, який відповідає основній частині дослідницького есе про Юрія Матушак, можна розмістити також фотографії акцій Громадської ініціативи “Поштовх” у Донецьку, одним із лідерів якої був герой. Не забудьте підписати їх:

Рис.3. Акція до Дня Соборності України. Юрій Матушак - перший праворуч.

Рис.4. Різдвяна Коляда. Юрій Матушак у ролі царя (волхва) - другий праворуч.